

<http://dx.doi.org/10.16926/p.2022.31.08>

Alicja MEYER

doktorantka Uniwersytetu Zielonogórskiego

e-mail: sloneczko7793@gmail.com

Kohabitacja jako alternatywna forma życia rodzinnego

Streszczenie

Związek małżeński jest przedmiotem zainteresowania wielu dziedzin badawczych. Badane są wpływy społeczne oddziałujące na jego przeobrażenia, trwałość, funkcje i role w nim pełnione. Pomimo wielu przemian rodzina jest podstawową i najważniejszą komórką społeczną. Z biegiem lat ciekawość badaczy ukierunkowuje się na związki nieformalne, które są coraz częściej spotykaną alternatywną formą rodziny. Małżeństwo uznawane jest za pokrewieństwo w zakresie ekonomicznym, uczuciowym i seksualnym, realizujące ten sam cel w dążeniu do szczęścia i wspólnego dobra. Jest sformalizowanym związkiem, służącym między innymi do założenia rodziny, splodzenia potomstwa, zapewnienia bytu jej członkom. Celem artykułu jest wskazanie czynników warunkujących jakość i trwałość współczesnych związków partnerskich ze szczególnym uwzględnieniem kohabitacji jako alternatywy małżeństwa.

Słowa kluczowe: kohabitacja, rodzina, dziecko.

Wprowadzenie

Życie rodzinne ulega przeobrażeniu poprzez zmiany zachodzące w społeczeństwie. Zmiany więzi i relacji tworzonych między partnerami czy małżonkami skierowane są na wysoką jakość poprzez następujący proces indywidualizacji życia jednostek. W coraz większym stopniu wdrażają one działania zorientowane na siebie, z ukierunkowaniem na autonomię, samorealizację i zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, seksualnych i materialnych. Obecnie zmiany te dotyczą nie tylko struktury rodzin, ale również zmieniającej się roli kobiety i mężczyzny w rodzinie. Wobec współczesnych przemian zjawisko kohabitacji jako alternatywna forma życia rodzinnego staje się coraz bardziej popularną formą życia.

Rodzina i jej znaczenie

W literaturze przedmiotu rodzina interpretowana jest jako podstawowa grupa społeczna, wspólnota, instytucja wychowawcza i środowiskowa. Ujęcie rodziny jako grupy jednostkowej daje nowe możliwości do interpretowania rodziny i analizowania jej działalności. Jak podaje Marzenna Magda-Adamowicz (2018), „Rodzina jest obiektem zainteresowania różnych badań naukowych. Każda z nich, analizując rodzinę, czyni to adekwatnie do założeń swojej dyscypliny naukowej, stosując odpowiednie metody” (s. 78). Psychologia interesuje się funkcjonowaniem jednostki w różnych systemach, interakcjami zachodzącymi w obrębie danej grupy, wspólnoty celów i norm, poczuciem odrębności i powiązania. Socjologowie zauważają skutek, w jaki rodzina wpływa na świadomość jednostki oraz jej oddziaływanie na zachowania kulturowe. Wyznawane przez rodziców wartości decydują o modelu rodziny, wychowania, jej strukturze i zasadach funkcjonowania.

Istnienie człowieka i jego funkcjonowanie w społeczeństwie opiera się na wartościach, jakie zostały mu wpojone w dzieciństwie przez opiekunów. Uzasadniając ich wyjątkowość, należy przywołać poglądy Kazimierza Denka (1999), który pisze, że:

społeczeństwo demokratyczne, które z takim trudem budujemy w Polsce, nie jest możliwe bez udziału obywateli, kierujących się w swoim postępowaniu świadomą, własną i dobrowolną odpowiedzialnością oraz uniwersalnymi wartościami. Ponieważ wartości nie są dane raz na zawsze, trzeba je kultywować, aby ich nie utracić. Odzyskanie raz utraconej wartości jest bardzo trudne (s. 196).

Warto także przyrzeć się interpretacji rodziny przedstawionej przez Jadwigę Izdebską, która pisze, że rodzina jest środowiskiem, w którym dziecko wychowuje się, obserwuje, doświadcza. Takie właśnie działania przyczyniają się do pozytywnego rozwoju. Poprzez uczestnictwo w życiu rodzinnym, maluch staje się czynnym obserwatorem zachowań i interakcji, które zachodzą między rodzicami, zdobywa także wiedzę i umiejętności praktyczne. Rodzice przekazują dziecku wyznawany przez nich system wartości, normy społeczne oraz kulturę zachowań, które sami stosują w interakcjach międzyludzkich. W rodzinie jednostka pozyskuje wiedzę w zakresie umiejętności zaspokajania własnych potrzeb oraz zdolności do poszukiwania własnych zainteresowań (Izdebska, 2003, s. 7).

W dyskursie pedagogicznym, reasumując, rodzinę przedstawia się jako „małą zbiorowość, grupę pierwotną, która oparta jest na naturalnych podstawach, stanowiącą mniej lub bardziej złożoną formę zbiorowości oraz członków, którzy wypełniają tę rolę” (Cudak, 2011). W procesie oddziaływań wychowawczych rodzina wyznacza wartości wychowawcze oraz akceptowane przez społeczeństwo wzory postępowania. W rodzinie ustalane są normy i zasady, które przekazywane są dziecku, a także następnym pokoleniom. Wartości w rodzinie są uporządkowanym zbiorem różnych znaczeń, które stanowią cel wychowaw-

czy, a jednocześnie są ważne i pożądane w życiu rodzinnym, tworząc określony model, organizację i funkcjonowanie środowiska rodzinnego (Całusińska, Malinowski, 2012, s. 209). Rodzina jest instytucją, w której ludzie czują się społecznie zintegrowani, co ważne jest dla dobra członków rodziny oraz społeczeństwa (Powell, Bizendal, Geist i Steelman, 2010, s. 1).

Rodzinę buduje prawidłowo funkcjonujący związek małżeński przekazujący jego uczestnikom wsparcie emocjonalne i przedmiotowe w pełnieniu roli rodzica. Emocjonalne wsparcie jest deklaracją dla małżonka (rodzica), że jest kochany, szanowany i ceniony, a to z kolei oddziałuje na stopień zaangażowania i cierpliwość w relacji z dzieckiem (Krzysińska-Żak, 2007, s. 1).

Interpretacja pojęcia kohabitacji

W początkowej fazie studiowania tego zjawiska kohabitacja uznawana była jako okres próbny dla związku (Matysiak, Młynarska, 2014). Kohabitacja może być rozumiana jako pragmatyczna reakcja na narastające wątpliwości, spowodowane ciągłymi zmianami w gospodarce, a także niestabilnością ekonomiczną. W efekcie oddziałuje ona na zwiększenie się imperatywu bardziej swobodnego rodzaju związku, który jest permissywny i mniej wiążący niż małżeństwo (Nazio, 2008).

W dzisiejszych czasach kohabitacja nie jest już uznawana za okres próbny przed wstąpieniem w związek małżeński, lecz przedstawiana jest jako alternatywna forma bycia razem. Badacze ukazują to zjawisko jako atrakcyjniejsze niż tradycyjna forma związku, szczególnie wśród osób, które były już w związku małżeńskim lub po prostu chcą żyć bez formalnych zobowiązań.

Kohabitacja przyjmuje różne formy, takie jak:

- dłuższy okres chodzenia ze sobą;
- okres przygotowawczy do małżeństwa, którego celem jest wzmacnianie więzi i relacji między partnerami;
- forma alternatywna dla związku małżeńskiego;
- sposób na życie, który stanowi nieformalną (pozaprawną) formę bycia razem (Kwak, 2005, s. 320).

Zdaniem Zygmunta Baumana kohabitacja to rodzaj „czystego związku”, który polega na równym traktowaniu siebie wzajemnie, ustalając sprawiedliwy podział zadań domowych oraz zakres praw i obowiązków. Tego samego tyczą się kwestie finansów wnoszonych do wspólnego gospodarstwa domowego (Bauman, 2009).

O kohabitacji możemy mówić również wtedy, gdy dwoje partnerów nie mieszka razem, tzw. Living Apart Together. Rozpoczyna się ona w momencie, gdy obie osoby zachowują intymne więzi, jednakże mieszkają osobno. Obydwoje partnerów z całą świadomością decydują się na związek bez wspólnego prowadzenia gospodarstwa domowego (Jabłoński, Ostasz, 2001). W większości przy-

padków ta struktura związku ulega zmianie poprzez finalne wspólne zamieszkanie. Konkubinaty jest uznawany za związek partnerski, jednakże w momencie przyjścia na świat dziecka przebudowuje się on w rodzinę, tworząc tym samym nietypowy model rodziny domowej (Jabłoński, Ostasz, 2001).

Wolny związek identyfikowany jest jako życie bez ślubu i mieszkanie razem z partnerem płci przeciwnej, skutkujące prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego (Szlendak, 2010). Ogólnospołeczny czynnik, który poszerza kohabitację, wnika w działania społeczne związane z wzorcami życia rodzinnego, co przejawia się między innymi wzrostem liczby rozwodów (Kwak, 2005).

Niematrzeńska forma związku stanowi odpowiedź – jak podkreśla wielu badaczy – na dokonujące się zmiany społeczno-ekonomiczne. Ponadto atrakcyjność tego związku polega na tym, że „lepiej zaspokaja on instrumentalne i emocjonalne potrzeby, ponosząc mniejsze koszty, przy zachowaniu większej dowolności w relacjach partnerskich i niezależności, ponieważ nie dopuszcza wpływów rodziny i tradycji na związek” (Janicka, 2006, s. 30). Aspekt społeczny tego typu związku polega na tym, że kohabitacja pozwala doświadczać partnerom zalet związku intymnego, regulując ich aktywność seksualną, przy jednoczesnej możliwości realizowania ambicji i zatrudnienia zawodowego.

Pozytywne i negatywne aspekty kohabitacji

Życie rodzinne jest przedmiotem zainteresowania wielu badaczy, którzy obserwują przemiany społeczne, obyczajowe i kulturowe. Powodują one, że związek niesformalizowany zaczyna być traktowany na równi ze sformalizowanym związkiem małżeńskim.

Jednym z aspektów życia w kohabitacji jest możliwość zerwania tego związku w dowolnym momencie. Jest to sporym ułatwieniem w porównaniu do związku małżeńskiego, który w momencie rozpadu wiąże się ze sprawami sądowymi i podziałem majątku, co zajmuje dużo czasu i pieniędzy. Kohabitacja jest formą związku preferowaną przez osoby ceniące autonomię, niewidzące siebie w małżeństwie lub nieuznające instytucji małżeństwa za coś ważnego i pożądanego.

W kohabitacji pozostają także osoby, które nie mogą wstąpić w związek małżeński, ponieważ nie wyszły jeszcze z poprzedniego lub znajdują się w sytuacji, kiedy nie decydują się na rozwód z powodu ewentualnego podziału majątku bądź odebrania lub podziału praw rodzicielskich.

Młode pokolenia, a w szczególności kobiety, nie uznają małżeństwa za nadrzędny cel. Jest to spowodowane wzrostem elastyczności w strukturze pracy zarobkowej, co skutkuje zmniejszeniem chęci i entuzjazmu do aranżowania formalnych związków (Janicka, 2006, s. 31).

Kolejnym permisywnym aspektem kohabitacji jest „bycie razem, ale osobno”. W szeroko rozumianym znaczeniu jest to możliwość przetestowania

partnera/partnerki oraz sprawdzenia siebie wzajemnie. Inaczej mówiąc, jest to próba dla związku, dzięki której niepewność w pewnym stopniu zanika. Jest to czas na sprawdzenie, czy partner lub partnerka mają podobne cechy charakteru, wyznają podobne wartości, czy są w stanie zaakceptować swoje odmienności i przyzwyczajenia. Ludzie tworzący związek nieformalny zakładają wspólne gospodarstwo domowe, jednocześnie mają możliwość sprawdzenia swojego związku w życiu codziennym (Kwak, 2005).

Jak przedstawia to Giddens (2006):

seksualność została odkryta na nowo w momencie, w którym oddzielono sferę intymną od wydawania na świat potomstwa. Warto zauważyć, że większość par żyjących w związkach nieformalnych ma już za sobą nieudane związki, w wyniku czego ta opcja daje im zabezpieczenie przed kolejnym niepowodzeniem (s. 40).

Trafnym aspektem kohabitacji jest niezależność finansowa obojga partnerów. Zarówno kobieta, jak i mężczyzna nastawieni są na realizację swoich planów zawodowych.

Ostatnim korzystnym aspektem jest podział ról obojga partnerów w związkach kohabitacyjnych, zarówno partner, jak i partnerka dzielą się obowiązkami domowymi, nie przypisując zadań do płci. Warto także zauważyć, że te związki tak samo jak łatwo się zaczynają, tak łatwo się kończą – bez formalnych komplikacji i zobowiązań. „Intencja związku nieformalnego komponuje dobrowolność zobowiązań” (Budna, 2011, s. 30).

Oprócz pozytywnych aspektów kohabitacji należy także wspomnieć o jej negatywnym obliczu. Niekorzystnym aspektem kohabitacji jest to, że partnerzy nie otrzymują zdolności prawnych względem siebie. Powoduje to brak przywilejów, które wśród małżonków są sprawą niemalże oczywistą, np. wspólnoty majątkowej. Warto zaznaczyć, że pary żyjące w nieformalnych związkach nie mają możliwości zaadoptowania dziecka.

Trwałość związku kohabitacji uzależniona jest od decyzji partnerów. Rezygnacja z przyjętych ideałów i modeli małżeńsko-rodziny przyjmuje tolerancję i dobrowolność funkcjonowania partnerów, nie uwzględnia dzielenia obowiązków domowych ze względu na płeć, a powodem bycia razem jest satysfakcja seksualna (Avignon, 2022).

Jak wynika z badań przeprowadzonych w 2018 roku, występuje kilka powodów, dla których pary nie decydują się na zawarcie związku małżeńskiego:

- 1) potencjalnie negatywne skutki dla intensywności ich relacji;
- 2) wydłużająca się kohabitacja uznawana za znak, że partnerzy nie są dostatecznie zaangażowani w związek;
- 3) pogłębiające się obawy dotyczące tego, czy związali się z odpowiednią osobą (Młynarska, 2018, s. 17).

Wszystkie wymienione powyżej powody kohabitacji są wynikiem liberalnego podejścia do życia rodzinnego, a także rosnącej społecznej akceptacji wobec związków nieformalnych. Młodemu ludziom coraz częściej trudno jest założyć własną rodzinę poprzez zawarcie związku małżeńskiego, w okolicznościach nie-

stabilnej sytuacji na rynku pracy. Pogoń za wyższym wykształceniem oraz różnego rodzaju specjalistycznymi kwalifikacjami powoduje, że odkładają oni decyzję o ewentualnym zawarciu związku małżeńskiego. Skutkuje to coraz częstszym wstępowaniem młodych ludzi w związki kohabitacyjne, które pozwalają na życie we wspólnym gospodarstwie domowym z dodatkowym wynegocjowaniem ról oraz stworzeniem satysfakcjonującego związku w aspekcie seksualnym (Juszczak-Frelkiewicz, 2014, s. 66).

Podobieństwa i różnice między małżeństwem a kohabitacją

Obecność odmiennych form życia rodzinnego i małżeńskiego nie jest niczym nowym, ponieważ stanowiły one integralną część rzeczywistości społecznej we wszystkich epokach i kulturach, jednakże to zjawisko nie występowało w tak dużym formacie, jak dziś (Slany, 2002). Warto wspomnieć, że kohabitacja jest tematem wielowątkowym, dlatego trudno ją analizować, nie odnosząc się do zjawisk, które stanowią nieodłączny element życia rodzinnego. Niektórzy uważają, że zarówno małżeństwo, jak i kohabitacja są w dużym stopniu podobne do siebie, inni zaś uważają, że są całkowicie inne, a kohabitacja nie spełnia najważniejszych funkcji małżeństwa.

W przeciwieństwie do kohabitacji, związek małżeński jest instytucją społeczną. Określane są w nim normy i wzory postępowania, mające istotne znaczenie w treściach i charakterze więzi, jaka łączy obu partnerów (Wilk, 2016).

Kohabitanci w codziennym życiu miarowo podejmują role, które realizowane są w małżeństwie. „Małżonkowie ustalają zakres obowiązków ze względu na płeć, podczas gdy kohabitanci funkcjonują właściwie jako osoby nastawione na samorozwój i karierę” (Pujer, 2016, s. 19).

Przemiany więzi i koligacji, które formułują się pomiędzy partnerami, ukierunkowane są na wysoką jakość życia. Przemiany w związku ukierunkowane są na niezależność, samodoskonalenie, satysfakcję emocjonalną, materialną, a także seksualną. Wszystkie te przeobrażenia odgrywają znaczącą rolę w zjawisku kohabitacji.

Analizując socjologię rodziny, można zauważyć podobieństwa między związkiem małżeńskim a kohabitacją, przedstawiając następujące zachowania:

- utrzymywanie kontaktów seksualnych między partnerem a partnerką;
- tworzenie wspólnego gospodarstwa domowego poprzez wspólne mieszkanie, wkład pieniężny włożony przez oboje partnerów do wspólnego budżetu domowego;
- tworzenie warunków dla dziecka, wspólne wychowywanie go.

Opisując powyższe zadania, które mają spełniać kohabitanci, można stwierdzić, że są one spójne z tymi, które związane są z małżeństwem. Może to zna-

czyć, że związek kohabitacji jest integralny w zadaniach i funkcjach tak samo, jak związek małżeński (Ambert, 2005, s. 8).

A.M. Ambert przedstawia charakterystykę osób żyjących w związku kohabitacyjnym, przy jednoczesnym wskazaniu, że większość to ludzie młodzi, choć można zauważyć tendencję wzrostową również u osób starszych. Są to osoby, które były już w nieudanym związku małżeńskim. Mężczyźni żyjący w związkach nieformalnych zarabiają stosunkowo mniej niż mężczyźni żonaci. Partnerzy żyjący w związkach nieformalnych na ogół nie są praktykującymi chrześcijanami. Zanikają tradycyjne wartości wynikające z instytucji małżeństwa, kobiety posiadają dzieci z poprzednich związków.

A. Kwak (2005) zauważa różnice, które zachodzą między kohabitacją a małżeństwem, posługując się następującymi przykładami. Osoby żyjące w związku nieformalnym są niezależne finansowo, brak prawnych zobowiązań wobec partnera. Partnerzy w związkach kohabitacyjnych dużo rzadziej decydują się na dzieci, jest to związane ze świadomą decyzją o braku potomstwa lub brakiem zaplecza finansowego. Najbardziej powszechną formą „bycia razem” jest małżeństwo, a na pary żyjące w związkach nieformalnych kładziony jest nacisk ze strony rodziny. Życie odbywa się „w zawieszeniu”, pomiędzy byciem singlem a życiem w związku kohabitacyjnym. Kohabitacja posiada kilka form. Jedną z nich jest kohabitacja wizytowa, polegająca na tym, że obydwójce partnerów nie decydują się na wspólne zamieszkanie, ceniąc sobie swobodę. Decydując się na trwały związek, żyją na zasadach singla, spotykają się ze swoją partnerką kilka razy w tygodniu. Partnerów w tym związku łączą przede wszystkim kontakty seksualne. Kohabitacja partnerska charakteryzuje się tym, że obydwójce partnerów mieszka razem, jednakże nie wiąże się z tym pożycie seksualne, tylko zwykła przyjaźń. Ich decyzja o zamieszkaniu razem jest spowodowana niechęcią do życia samemu oraz komfortem wspólnego mieszkania i współpracy (Mlaadek, Sirockova, 2004, s. 426–427).

Kohabitacja jest alternatywną formą małżeństwa w procesie wyboru partnera. Podejście to zakłada systematyczny spadek atrakcyjności małżeństwa dla młodych osób. Jako jeden z czynników popularności wskazuje się postawy zmierzające w kierunku indywidualizmu, który redukuje pragnienie bardziej stałych zobowiązań, takich jak małżeństwo. Zdaniem Oppenheimera (2003), silne przywiązanie do realizacji własnych zainteresowań w czasie wolnym ułatwia wchodzenie w związki kohabitacyjne, gdyż w małżeństwie stawiane są wymagania względem wspólnego dzielenia czynności.

Można śmiało stwierdzić, że w przestrzeni społecznej występują różnorodne typy kohabitacji, które różnią się strukturą i są alternatywną formą życia małżeńskiego. Kohabitacja może też stanowić fazę wstępną przed zawarciem małżeństwa, która pozwala poznać partnera czy partnerkę, testując zachowania i przyzwyczajenia.

Zakończenie

Ewolucja, jaka dokonuje się w strukturze rodziny, wpływa na przeobrażenia w funkcjonowaniu całego społeczeństwa (Balcerzak-Paradowska, 2004, s. 11). Przeobrażenia i modyfikacje zachodzące w rodzinie powodują, że nie można definiować jej w jeden określony sposób, ponieważ w otaczającej nas rzeczywistości założenia względem rodziny są subiektywne i zawierają różne spostrzeżenia dotyczące jej funkcjonowania. W dzisiejszych czasach rodzinę można łączyć z innymi rodzajami związków, które jeszcze niedawno nie były rozpatrywane jako rodzina. „Kiedyś fundamentem tworzenia rodziny było zawarcie związku małżeńskiego, co obligowało do posiadania potomstwa, a dziecko nie jest już uznawane za konsekwencję związku małżeńskiego” (Biernat, 2009). Dzisiaj definicja rodziny rozszerzyła się o małżeństwa świadomie bezdzietne oraz związki bez więzi formalnej.

Bibliografia

- Ambert, A.M. (2005). *Contemporary Family Trends. Cohabitation and Marriage: How Are They Related*. Ottawa: The Vanier Institute of the Family.
- Balcerzak-Paradowska, B. (2004). *Rodzina i polityka rodzinna na przełomie wieków: przemiany, zagrożenia, potrzeba działań*. Warszawa: Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.
- Bauman, Z. (2009). *Konsumowanie życia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Biernat, T. (2009). O przemianach definiowania rodziny i ich konsekwencjach. *Spółczesność i Rodzina, 1*, s. 36–37.
- Budna, M. (2011). A teściowa? *Polityka, 27*, s. 30.
- Całusińska, M., Malinowski, W. (2012). *Trening umiejętności wychowawczych*. Sopot: GWP.
- Cichosz, W. (2012). *Wartość rodziny chrześcijańskiej w dobie współczesnych przemian kulturowo-postindustrialnych: od rodziny nuklearnej do rodziny globalnej*. Wrocław: Studio Wrocławskie.
- Cudak, S. (2011). Rodzina i dzieci wobec etycznych wartości. W: S. Bębas, E. Jasiuk (red.). *Prawne, administracyjne i etyczne aspekty wychowania w rodzinie*, t. 2. Radom: Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu.
- Denek, K. (1999). *Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej*. Toruń: Wydawnictwo A. Marszałek.
- Giddens, A. (2006). *Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Izdebska, J. (red.) (2003). *Dziecko potrzebujące pomocy. Możliwości, kierunki, formy wsparcia w środowisku lokalnym*. Suwałki – Warszawa: Wydawnictwo Heliodor.

- Jabłoński, D., Ostasz, L. (2006). *Zarys wiedzy o rodzinie, małżeństwie, kohabitacji i konkubinacie: perspektywa antropologii kulturowej i ogólnej*. Olsztyn: Adiaphora.
- Janicka, I. (2006). *Kohabitacja a małżeństwo w perspektywie psychologicznej. Studium porównawcze*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Juszczak-Frelkiewicz, K. (2014). *Kohabitacja w Polsce i na Słowacji: studium socjologiczne w środowiskach studenckich*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- Krzesińska-Żak, B. (2007). *Pedagogika rodziny. Przewodnik do ćwiczeń*. Białystok: Trans Humana.
- Kwak, A. (2005). *Rodzina w dobie przemian. Małżeństwo i kohabitacja*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak.
- Magda-Adamowicz, M. (2018). *Jakość dzieciństwa twórczych dzieci 7–9-letnich w perspektywie rodzinnej i lokalnej*. Zielona Góra: Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego.
- Matysiak, A., Młynarska, M. (2014). *Urodzenia w kohabitacji: Wybór czy konieczność?* Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Mladek, J., Sirockova, J. (2004). Kohabitácie ako jedna z foriem partnerského spoluzitia obyvateľstva Slovenska. *Sociológia – Slovak Sociological Review*, 36, 5, s. 426–427.
- Młynarska, M. (2018). Niepotrzebna formalność czy brak zaangażowania – jak postrzegane są motywy par, które nie decydują się na związek małżeński? *Studia Demograficzne*, 1 (173), s. 7–22.
- Nazio, T. (2008). *Cohabitation, Family and Society*. Routledge.
- Oppenheimer, V.K. (2003). Cohabiting and Marriage During Young Men's Career-development Process. *Demography*, 40, s. 127–149.
- Powell, B., Bolzendahl, C., Geist, C., Steelman, L.C. (2010). *Counted Out: Same-sex Relations and Americans' Definitions of Family*. Russel Sage Foundation.
- Pujer, K. (2016). *Współczesna rodzina. Szanse – zagrożenia – kierunki przemian*. Wrocław: Exante.
- Slany, K. (2002). *Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie*. Kraków: Wydawnictwo Nomos.
- Sroka-Ossowska, M. (2020). *Związek partnerski, kohabitacyjny czy konkubinaty? Wszystko o związkach nieformalnych*. Pobrane z: <https://avi-gon.pl/blog/zwiazek-partnerski-kohabitacyjny-czy-konkubinaty-wszystko-o-zwiazkach-nieformalnych>.
- Szlendak, T. (2010). *Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Wilk, J. (2016). *Pedagogika rodziny*. Lublin: Episteme.

Cohabitation as an alternative forms of family life

Abstract

The marriage relationship is of interest to many areas of research.

Social influences affecting its transformations, durability, functions and roles are examined performed in it. Despite many changes, the family is the basic and most important social unit. Over the years, researchers' curiosity has focused on informal relationships, which are an increasingly common alternative form of family. Marriage recognized is for kinship in terms of economic, emotional and sexual realization

The same goal in the pursuit of happiness and common good. It is a formal relationship that serves, *inter alia*, to start a family, beget children, and provide for its members. The aim of the article is to indicate the factors determining the quality and durability of modern partnerships, with particular emphasis on cohabitation and marriage.

Keywords: cohabitation, family, child.